DEPOT-LEGAL

NGÀY THỨ BẢY 20 SEPTEMBRE 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL INDOCHINE N°2406

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Nội thành	1 $ 00	2 $ 80	5 $ 00	9 $ 00
Các tỉnh và Cao-miên	1 $ 20	3 $ 40	6 $ 60	12 $ 00
Ngoại quốc	3 $ 00	8 $ 50	15 $ 00	28 $ 00
Tàu thông thường	1 $ 50	4 $ 20	8 $ 00	15 $ 00
Tàu nhanh	2 $ 00	5 $ 60	10 $ 00	18 $ 00
Một tháng	0 $ 50	1 $ 40	2 $ 80	5 $ 00

Les abonnements partent du 1er et du 15 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au Directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM HỮU LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN Y LOÃN

Bureaux : 61 Rue du Coton
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TELEPHONE N° 180

ANNONCES

Des prix à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0$05 de large

Une seule insertion . . . 0$10 la ligne
Par contrat annuel . . . 0$05 la ligne
Par centimètre en plus . . . 0$10
Réclame dans la 2e page . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales . . . 0$30 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants

Tốt danh hơn lành áo

Tục-ngữ ta có câu : « Tốt danh hơn lành áo », câu ấy thật là một câu cách-ngôn suốt xưa nay khắp đông tây, đều có thể dùng làm mực thước về sự ăn ở trên đời ; nay nhân đó mà bàn rộng nghĩa ra, tưởng cũng có bổ ích về sự lập thân hành kỷ của chúng ta vậy.

Danh là gì ? là cái giá trị riêng của một người không thể vay mượn được, danh lại là một cái ảnh tử riêng của từng người không thể sai lầm được. Danh thật là một vật rất qui báu, nó làm cho cái thân giá của mình qui lên, cái phẩm-cách của mình tôn lên, thu được cái lòng kính phục của người đồng thời, khởi được cái lòng hâm-mộ của người đời sau. Những bực anh hùng hào kiệt, cốt phải có danh, thì mới có nhiều người phục, mà làm công to việc lớn mới mau thành ; những nhà phú-thương đại-cổ, cốt phải có danh, thì mới có nhiều người tin, mà nghề làm ăn mới phát đạt ; suy ra trăm nghề nghìn nghiệp, đều phải nhờ có danh, thì công việc mới mong tấn tới. Tiên-triết đã có câu : « Quân tử sĩ một thể nhi danh bất xưng yên », nghĩa là người quân-tử thẹn rằng suốt đời mình mà không nổi được danh tiếng ; thời triết cũng có câu « Danh dự thi vi kinh chi sản-nghiệp » nghĩa là danh dự là cái sản nghiệp vô hình. Hai câu ấy nói chữ danh thật là thiết đáng mà đáng qui đáng trọng biết là chừng nào !

Cái danh đáng qui đáng trọng là như thế, mà biết qui biết trọng cái danh thì lại không có được mấy người ; thường thấy lắm người hoặc là vì môi cầu phú quí, hoặc là vì tranh đoạt quyền lợi, làm những điều đê mạt xấu-xa, thậm chí có người muội cả lương-tâm, nghịch cả thiên-lý, giờ đến cái thủ-đoạn thật là nhuốc nhơ ghê gớm, để cầu lấy khoái chí trong một thời, không nghĩ gì đến danh, không tiếc gì đến danh, cho cái danh là một vật rẻ-rúng không quan-thiết gì đến mình, mà đang tay tự mình quẩy hôi bỏ nhọ. Có biết đâu rằng cái danh của mình đã mang xấu, cái chân giá trị của mình đã mất rồi, thì tuy làm nên ông nọ bà kia, chiếm được ngôi cao chức trọng, cửa cao nhà rộng, ruộng cả ao liền, tiền bạc như nước như non, tấp nập kẻ hầu người hạ, chẳng qua chỉ hưởng được cái vui sướng một thời, vẻ vang với những bọn dung-phu tục-tử, mà tự người trí-thức trông vào, chỉ là cái giàu sang bất nghĩa, kẻ chê bạo-qui, người cười trọc-phú, tránh sao cho khỏi được miệng thế mỉa mai ; lại còn để xấu trăm đời, bia miệng để bao giờ mòn được.

Các bực hiền triết đời xưa, cũng có người sinh không gặp thời, vì trọng cái thân danh của mình, đành chịu cùng khốn, chớ không nỡ theo thói đời xu nịnh để cầu cái lợi đạt ở nhân-tiền ; cũng có người không may gặp cái cảnh-ngộ bất thường dành chịu hy sinh cái tài-sản tính mệnh để giữ cho trọn vẹn cái danh tiết của mình. Tự tại mất của những người dung tục, thì dễ lại cho thế là vụng dại không biết theo thời, hay là câu chấp không biết thông biến. Nhưng không phải thế đâu, các bực hiền triết ấy, cũng cùng huyết khí như người ta, cũng có thị dục như người ta, giàu ai chẳng ham-mà đành chịu từng thiếu, sống ai chẳng muốn mà đành chịu thiệt thòi, gấm vóc ai chẳng biết là đẹp, mà đành chịu áo vải quần nâu ; cao lương ai chẳng biết là ngon, mà đành chịu cơm khoai canh dậu, chỉ vì trong lòng hổ thẹn, sợ làm xấu mất cái danh, cho nên tuy từng thiếu mà vẫn vui, tuy thiệt thòi mà không tiếc, mà coi sự ra luồn vào cúi, nhẫn sỉ thâu sinh làm một việc rất đê mạt xấu xa ở trong trời đất. Vậy thì cái danh với cái giàu, cái sang, các bực hiền-triết cũng đã cân nhắc kỹ-càng, biết rõ bên khinh bên trọng, chớ có phải là có ý làm khác người, để mang cái khổ vào mình, mà mua chuộc lấy cái danh dâu. Những người như thế dù nhà tranh vách nát, nước lã cơm rau, mà thiên-hạ đời sau, nhắc đến tên ai cũng khởi kính, mà đem lòng qui trọng mến yêu, so với những kẻ lầu son gác tía, ăn trắng mặc trơn, mà đến khi quyền hết của hết, phú qui như mây tan, thì chẳng còn ai biết đến mình, mục nát cùng loài cây cỏ, có người lại vì cách mỏi cầu không chánh đáng, mà để cái tiếng xấu về sau, thế thì đường nào hơn đường nào kém, người có chút trí-thức, chút liêm-sỉ, tưởng không cần phải suy nghĩ lâu mà cũng đã hiểu thấu cái lẽ đó rồi.

Than ôi ! thế-đạo một ngày một suy, nhân-tâm một ngày một kém, hai chữ phú quí, đã thành ra một cái mồi đua tranh, cha dạy con, anh bảo em, vợ khuyên chồng, cũng chỉ chuyên theo cái mục-đính ấy, ngoài hai chữ phú quí, không còn biết cái gì là trọng hơn, qui gối lượm tay cũng không xấu, lừa thầy phản bạn cũng không xấu ; cái hành-động đê-mạt ấy, lây như bệnh dịch, chưa biết đến đâu là cùng. Người có lòng nghĩ đến thế-đạo nhân-tâm, tưởng cũng đều có cái bụng lo chung, mà muốn tìm phương bổ cứu một vài phần.

Câu tục-ngữ ta : « tốt danh hơn lành áo », chỉ có năm chữ mà bao-quát thật là rộng, ý tứ thật là sâu ; các bực hiền-triết đời xưa, vì hiểu thấu cái nghĩa ấy, cho nên cam chịu nghèo khổ, để giữ cho toàn cái danh, mà danh thơm muôn thuở, phú-thực được cái nền phong-hóa cho đời sau ; bọn dung-nhân tục-tử, vì không hiểu thấu cái nghĩa ấy, cho nên mơ tưởng giàu sang, táng tâm bại tiết, không nghĩ gì đến cái danh-giá của mình, mà ảnh-hưởng ngày càng rộng ra, đến phá-hoại mất cái nền danh-giáo của xã-hội. Năm chữ ấy thật là một bài thuốc đối bệnh để chữa cái lương-tâm mờ tối của người ta. Xin người mình đừng cho là câu tục-ngữ nôm-na mà quên lãng vậy.

H. T. B.

NGƯỜI TRUNG-HOA BA CÔNG QUẢNG-CÁO CHO CÁC SẢN-VẬT CỦA MÌNH

Xưa nay chè tàu, lạc tàu cùng noa tàu thiên-hạ tiêu-thụ đã nhiều lắm, nay người Trung-hoa lại ra công quảng-cáo cho các t ứ ấy bán được chạy hơn.

Chè tàu bên Âu-châu tiêu-thụ nhiều lắm, cái mối hàng ấy không sao các nước khác tranh được.

Lạc tàu cũng vậy, người Trung-hoa giồng cũng nhiều lắm, nhất là ở Uy-hải-vệ. Ở các tỉnh lớn có các nhà buôn xuất cảng mua thật nhiều mà chọn lọc ra từng hạng tốt xấu, rồi gởi đi bán ở ngoại quốc. Số lạc xuất cảng một ngày một nhiều mãi lên. Âu-châu và Mỹ-châu tiêu-thụ rất nhiều. Lạc bóc vỏ và lạc còn vỏ t ứ bao bán cũng mạnh lắm.

Còn như quả noa tàu thì ở Hoa-kỳ thường gọi là noa Mãn-châu. Giá-nã-đại và Úc-đại-lị-á tiêu-thụ rất nhiều. Trước đây thì noa toàn chọn bằng tay cả, từ ngày người Trung-hoa đi học ngoại quốc trở về n iều, thì nhiều nơi đã biết dùng máy mà chọn noa, nên đem bán ra ngoại quốc lại được tiền, và chạy hơn trước nhiều lắm.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 18 Septembre 1924

Nước Anh với nước Đức

Tin Londres. — Điện báo Reuter nói rằng cuộc hội Anh định lập một bản giao-ước thương mại với nước Đức.

Hiện nay bản giao-ước ấy chưa dự-thảo ra làm sao. Nhưng quan đại-sứ Anh ở Berlin đã có bàn với chánh-phủ Đức về việc ấy. Tuần-lễ sau sẽ bắt đầu điều-đình mọi khoản.

Nước Pháp với nước Nga

Quan Herriot định đặt một hội-đồng để kê-cứu về cái thể-lệ lập lại việc giao-tế với nước Nga.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 19 Septembre 1924

Cái vấn-đề vị ăn thức dùng đất đỏ tại hội-đồng các quan thượng-thư

Hội-đồng các quan thượng-thư xét việc đánh thuế các thứ bột, và định đặt lệ các hàng thịt mỗi tuần lễ đóng cửa một lần.

Hội-đồng cử quan thượng-thư thương-mại và quan thượng-thư canh nông đặt một cuộc điều-tra về việc tổ-chức lại các chợ búa. Hội-đồng lại cử quan quản-trưởng đặt tại mỗi quận một sở coi riêng về việc kinh-tế. Hội-đồng định hạ giá thuế nhập cảng về mấy thứ thực phẩm. Hội-đồng hạ lệnh cho các viên chức điều tra về việc mua bán các thực-phẩm thiết yếu.

Tại hội Vạn-quốc

Tiểu ban thứ hai ưng nhận lời nước Pháp hứa xuất tiền lập một viện tri thức tư-lịch ở Paris.

Các phụ ban và tiểu-ban thứ ba ấn làm việc.

Hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc ưng thuận một khoản khen ngợi các chánh-phủ Đức và Ba-lan đã điều-đình với nhau xong về cái thể lệ nhập-tịch Ba-lan. Hội đồng lại xét đến việc tổ-chức hạt sông Sarre, cùng việc buôn-bán của người Đức tại hạt ấy.

Nước Đức với hội Vạn-quốc

Các báo nước Đức vẫn cãi cọ nhau về việc nước Đức nên hay không nên vào hội Vạn-quốc,

Gió bão ở Nhật-bản

Thành Tokio bị gió bão dữ dội. Đò mất 3.600 nóc nhà. Đường hỏa xa không đi lại được. Ba trăm người mất tích.

Tin Trung-hoa

Thủy tai ở Trung-hoa

Bắc-kinh, août 1924. — Người ta tính ra trong các tỉnh về miền Bắc, có tới 3,500 xã bị hủy-hoại, và trong mùa đông sắp tới nay mai, có tới hàng triệu người khốn đốn về cái nạn cơ-hàn.

Ở Thiên-tân một cái phù-kiều bị băng đi, chết mất năm c ục người. Ở Trương-gia-khẩu số người bị chết về thủy tai cộng là 3,0 0 người. Trong số ấy có mấ t số người Nga ở trong các lo giới cũ bị chết trong khi n cửa bị đổ, hoặc bị nước trôi đi, mà không sao cứu được.

Các quan đã cho tàu bay đi các nơi khám xét trong hai giờ, mới biết rõ là các nơi tổn hại nhiều lắm. Tất cả miền Trực-lệ sóng nước mênh mông như bể, thỉnh thoảng có mấy cái xóm nhỏ lên như mấy cái đảo, hay là nhà cửa đồ nát bị trôi lênh đênh trên mặt nước.

Tỉnh Sơn-tây trước kia không bị lụt nước cũng lại tràn vào, mùa màng mất cả.

Người ta tính số thiệt hại của tàu thuyền về việc chở hàng khách và hàng-hóa cộng tới 4,0 0.000 p. Nhưng nơi sửa sang được trong mai tuần lễ trước, đến mấy trận mưa mới rồi, lại hư hỏng mất cả. Số hàng hóa chứa ở các nơi bị hư-hỏng tính ra tới 3.000.000 p.

Cứ như cái hiện tình ngày nay, t i c ắc là các tỉnh miền bắc năm nay bị đói.

Việc chiến-tranh của Chiết-giang và Giang tô

Bắc-kinh, 10 Septembre. — Có tin rằng đạo quân thứ hai và đạo quân thứ ba ở Chiết-giang đã xưng độc-lập, và tôn m t vị tướng khác lên làm tỉnh-trưởng. Bộ chiến-tranh ở Bắc-kinh được tin ấy, chắc dọ rằng tin-tế của Lư-vĩnh-Tường có biến đổi.

Thượng-hải, 10 septembre. — Các đại-biểu của Lư-vĩnh-Tường ở Thượng-hải nói rằng tin ấy là tin đồn sai.

Liệt-quốc với việc chiến tranh

Londres, 10 Septemcre. — Báo *Daily Chronicle* nói rằng liệt-quốc nên đồng ý với nhau mà kiểm-duyệt đường hỏa-xa Trung-hoa. Nếu liệt-cường ngăn cấm không cho dùng hỏa-xa mà chở quân lính thì tự khắc trừ được nạn chiến-tranh.

Tin sau cùng về việc chiến tranh

Quân lính của Chiết-giang vỡ lở. Một phần sang với quân thù.

Quân của Trương-tác-Lâm tiến đến Bắc-kinh.

(Bordeaux 19 Septembre)

Theo như chỉ-dụ của quan Thống-lĩnh Trung-hoa sáng hôm nay, thì chánh phủ Bắc-kinh công nhiên khai chiến với Trương-tác-Lâm. Ngô-bội-Phu được cử vào chức Đô-tốc; Vương-thừa-Bân là phó tuần duyệt sứ Trực-lệ, Hồ-nam và Sơn-đông, được cử vào chức p ó Đô đốc coi riêng tỉnh Trực-lệ. Tướng Kwan (?) c ưởng binh đạo quân ở Thượng-hải, vào chức đốc binh đạo quân thứ nhất ở Trực-lệ ; Vương-hoài Khánh chưởng binh đạo quân Bắc-kinh vào chức đốc binh đạo binh thứ nhì, còn đạo binh thứ bat i g iao c o Phùng-ngọc-Tường. Trong chỉ-dụ có nhắc lại n ững điều của Ngô-bội-Phu cùng của các nơi khác hẹn về mọi việc của Trương-tác Lâm, như Trương đã bị lệnh cho quân lính ở Mãn châu tiến lên năm đường mà đánh Bắc-kinh. Trương đã chọn đường hỏa xa Bắc-kinh — Phụng-thiên, Trương đánh quân Bắc-kinh ở Thượng-hải. Vậy nay phải chống cự lại Trương-tác-lâm.

(Cevile 19 Septembre)

MỘT CUỘC PHIÊU-LƯU CỦA HAI CẬU HỌC-SINH PHÁP

Hai cậu học-sinh Pháp là Raymond Wargnier và Léon Bocquet, ở Roubaix, một cậu 12 và một cậu 14 tuổi, bỏ nhà cha mẹ mà đi từ hôm 30 juin. Hai cậu bàn nhau đi chơi Ấn-độ, nhưng hai cậu lấy của cha mẹ được có một ít tiền, bèn bàn nhau đi chận cho đỡ tốn.

Cha mẹ tìm đâu cũng chẳng thấy con, mãi đến ngày 19 juillet mới tiếp được mấy cái cartes postales ở Bischofshofen (nước Áo) gửi về. Cha mẹ bèn đăng báo nhờ ai bắt được hai cậu thì sẽ hậu tạ.

Một người lấy thuế thương chánh ở Steinach, là một nơi đồi núi ở chung-quanh Rischofshofen trông thấy hai cậu bèn bắt lại. Giấy hai cậu đã mòn cả. Các cậu ăn uống tần tiện và thường ngủ ở giữa giới, nhưng xem người cũng không gầy còm lắm. Hai cậu không có giấy thông hành mà đi qua được tám cửa ải, tính ra trong 40 ngày giời đi được 1.400 kilomètres.

MỘT KỲ HỘI-NGHỊ CỦA HỘI-ĐỒNG TRỪ THUỐC PHIỆN

Hội-đồng tư-vấn của hội Vạn-quốc coi về cái vấn-đề nha-phiến đến tháng novembre này lại sẽ họp. Trong tháng août hội-đồng đã xét năm bản dự án của nước Anh, nước Hoa-kỳ, nước Pháp, nước Ba-lan và của hội-đồng quản-trị hội Vạn quốc. Nước Ha-lan đã ưng bản dự thảo giao ước của nước Anh và nước Hoa-kỳ, các nước khác cũng theo nước Ha-lan. Nước Pháp không ưng thuận bản giao ước ấy, định đến đại-hội-đồng hội Vạn-quốc sẽ phản đối mọi lẽ về bản giao-ước ấy. Trong bản dự thảo giao-ước có hai khoản quan hệ nhất là : 1° Các nước cần dùng bao nhiêu nha-phiến để dùng vào việc làm t uốc phải khai cho hội-đồng biết. 2° Hội-đồng sẽ xét các số kni ấy mà ấn định cái giới hạn giồng nha-phiến. Sẽ có một hội-đồng trung-ương để kiểm-duyệt sự giồng gọt và sự tiêu to nha-phiến tại các nước trên thế-giới.

Sir John Jordan thay lời nước Anh mà xin rằng cái số nha-phiến của nước Ấn-độ bán cho các nước đã thi-hành việc hạn chế nha-phiến mỗi năm nên giảm dần đi 10%. Ông lại xin rằng các nước khác có thuộc địa ở Viễn-đông cũng phải giảm số nha-phiến tiêu thụ đi như nước Anh. Nhưng M. Campbell lại thay lời Ấn-độ mà phản-đối lời ấy, nên hội-đồng chưa ưng chuẩn.

ĐÀN ÔNG ĐƯỢC PHÉP LẤY HAI VỢ TH ĐÀN BÀ CŨNG MUỐN ĐƯỢC PHÉP LẤY HAI CHỒNG

Mấy năm nay các nhà quyền bính Thổ nhĩ-kỳ hô-hào đặt luật cấm cải tục súc thiếp, đàn ông mỗi người chỉ được phép lấy một vợ mà thôi. Nghe đâu bản-luật ấy nghị-viện đã ưng-chuẩn, nhưng hội-đồng luật p áp lại xin thêm một khoản phụ như sau này :

« Cái lệ thường là đàn ông chỉ được p ép lấy một vợ, nhưng nếu ai muốn lấy thêm vợ lẽ nữa thì phải xin phép quan-tòa mới được, quan tòa xét xem người xin có đủ lẽ chính đáng, mà trong nhà thực là phong-phú khiến cho vợ cả con cột được sung túc, mà lại còn nữa tiền để nuôi vợ bé nàng hầu, mới cho phép được lấy thêm vợ nữa. Nếu ai không có phép của quan tòa mà tự tiện lấy vợ lẽ thì phải trọng phạt. »

T ế nương nghe đâu bọn nữ-lưu tân tiến ở Constantinople không chịu khoản ấy. Mới đây bọn ấy có đặt cuộc hội-nghị phản-đối việc đó, họ nói nếu cho p ép đàn ông có quyền được lấy hai vợ thì đàn bà cũng có quyền được lấy hai chồng mới được.

Cái bọn nữ lưu tân tiến này nghe chừng cũng đáo-để lắm, chẳng b ết rõi chánh phủ nước Thổ xử-trí re thế nào.

MÓNG TAY DÀI NHẤT THẾ-GIỚI

Người Tàu vẫn sính để móng tay dài lắm. Có người coi trọng đời không còn cái thú gì hơn cái thú nuôi móng tay. Mà khen thay nhiều người nuôi cũng giỏi. Chứng như một ông quan ở Hồ-nam (ảnh in sau đây), nuôi móng tay trong năm mươi năm giới không gẩy, nay móng tay dài tới 1m02, thật là móng tay dài nhất thế-giới vậy.

MỘT VỊ HOÀNG-THÁI-TỬ VÀ MỘT VỊ BÁCH-TRIỆU-PHÚ TRONG TỐI KHÔNG CÓ MỘT XU

Người ta kể chuyện một đây hoàng thái-tử nước Anh sang Paris, một bên thái-tử cùng một nhà đại phú gia nước Anh là Lord Derby đi chơi ngoài phố. Bỗng thái-tử trông thấy một cái đồ vật muốn mua, thò tay vào túi lấy tiền, chẳng có một đồng xu nhỏ, Lord Derby thò tay vào túi mình xem cũng chẳng có một đồng nào cả.

Những chuyện như t ế, xưa nay đã từng xảy ra luôn. Người ta kể chuyện một hôm ông nguyên-lão nghị-viện Humbert đi qua một nhà nghèo kia trong quận ông ở, muốn bố thí cho người ta, một vài đồng, nhưng móc túi chẳng có đồng nào. Sau ông bảo : Người khá đi xe cầm giấy này đưa cho người quản-gia ở nhà ta, người ấy sẽ cho người năm louis.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

MỘT THÀNH-PHỐ CÓ NHIỀU NGƯỜI THỌ

Trong các thành-phố ở Phi-luật-tân không thành-phố nào nhiều người thọ bằng thành Taytay, trong tỉnh Rizal, cách thành Manille có mấy dặm. Từ tháng octobre 1923 đến cuối tháng avril 1924, ở thành Taytay mất sáu cụ ngoại một trăm tuổi. Một người tên là Benito Gunzaga, hưởng thọ một trăm bốn mươi tuổi. Một người tên là Tomasa Vivencio, hưởng thọ một trăm hai mươi ba tuổi. Một người tên là Maria Roxas, hưởng thọ một trăm hai mươi chín tuổi. Ba người ấy là đàn bà cả. Các người ấy lúc sinh thời thường chỉ ăn toàn cá dau cỏ.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 28 độ
15 giờ 30 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Chủ nhật 21 Septembre 1924
S. Mathieu

Âm-lịch

23 tháng tám năm Giáp-tí
Ngày Qui-mão.
Sinh Kim, Sao Mão, Trực Phá
Kỵ : Tô-tụng, Xuyên-tỉnh.
Nghi : Phá-tạo, Hoạt viên.
NGUYỆT KỴ

Ngày kia :

Dương-lịch

Thứ hai, 22 Septembre 1924
S. Maurice

Âm-lịch

24 tháng tám năm Giáp-tí
Ngày Giáp thìn.
Hành Hỏa, Sao Tất, Trực Nguy.
KỴ : Khai-sương. Khắc-khắp.
Chư sự bất nghi

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ		11 $ 00
— nhì	—	10 40
— ba.	—	9 85
Thóc.		6 40
Bắp ngô.		6 40

Giá bạc. Kể từ ngà 20 Septembre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 $ 05.

Tạ Ai-lao phải cấm gạo xuất cảng. — Thóc gạo ở xứ Ai-lao nay cấm đem đi các xứ khác ở Đông-pháp hay là đem sang ngoại quốc.

Tòa án Đại-hình. — Sáng hôm nay, tòa án Đại-hình xử những việc sau này :

Ngày 10 tháng 12 năm 1923, ông chủ đồn-điền Cái-bầu cho tên Lê-quang-Minh là cu ly quản ở làng Bam-hạ, tỉnh Hải-ninh cùng hai tên cu ly khác là Tô-văn-Đăng và Tô-văn-Trang quản ở làng Đại-bộc, tỉnh Quảng-yên ngủ ở đồn điền giồng giọt làm ăn. Chúng đốt rừng phát hoang thế nào làm cháy mất hơn một mẫu tây rồi bỏ trốn.

Ngày 6 tháng 5 năm 1924 chúng lại lẻn về Cái-bầu. Tên Ninh sai hai tên đồng đảng lấy đốt rừng ở giữa làng Trảo-trường và làng Bó-hay. Quan Giám-binh Tirel bắt được quả tang. Tuy bấy giờ giờ lo n ung ũng giập tắt ngay được; tiế ma cũng cháy mất hơn bảy mẫu tây ở đồn điền; vì thế chủ đồn điền có đơn đi kiện.

Hai tên trình khai rằng sau khi xin phép ông chủ đồn điền, chỉ sai hai tên kia phá hoang mà thôi chứ không sai đốt rừng. Hai tên Quang và tên Đăng tại khai rằng tên Minh sai đốt rừng để phá hoang.

Những tên cáo phạm chưa can án bao giờ.

Tòa xét xong tuyên án tha cả ba tên vì xét chúng đốt rừng cốt để phá hoang, chứ không phải là định làm hại.

* *

Việc giết ông Counillon ở hàng Cá đến thứ hai 22 hồ 8 giờ thì xử lại.

Việc giết ngư i Xiêm ở Vientiane (Ai lao) trước đã hoãn đến 4 Octobre. Nay vì những ngư i chứng đã đến rồi thì tòa định đến thứ hai 22 hồi lại những tên phạm và hoãn đến sáng hôm 24 septembre thì xử.

Hội chợ Hanoi
Làm thứ sáu
Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

Cuộc sổ số giúp Tây lai vô-thừa nhận. — Cuộc mở số lấy tiền cho hội bảo trợ các trẻ con Tây-lai vô thừa nhận trước đã định đến ngày 28 septembre 1924, thì nay hoãn đến ngày 30 novembre 1924.

Thưởng hàm. — M. Ng-tồn-Khải, tri-phủ hạng nhất hưu trí, quán-hạt Dư-lâm, tổng H i-phụ, phủ Từ-sơn (Bắc-ninh) nay được thăng cách thưởng ân sắt hàm hạng nhì và thưởng Hồng-lô tự thiếu khanh.

Ngạch Học-chính. — M Đỗ ngọc-Toại có bằng Sơ-học, tòng sự tại Phương-la, uyện Yên-phong (Bắc-ninh) nay được bổ trợ-giáo tập sự.

Sổ kỳ bổ ngạch khố-xanh. Các viên đội khố-xanh có tên sau này đều được kỳ bổ phó quản :

MM. Ng-v-Loan (Vĩnh-yên), Đào-bá-Cư (Thái-nguyên); Ng-ngọc-Khuê (Nam-định); Hoàng-v-Ngọ (Tuyên-quang); Ng-đắc-Chinh (Hưng-yên); Phan-ngọc-Chân (Bắc-kạn); Đinh-viết-Thu (Haiphong).

Ngạch tham-tá chuyên môn. — Trong số báo ngày hôm qua nói rằng lầng « cán sự » từ nay không còn là hồi lầm, vì biến nay đạo nghị-định mới mới nói về hai ngạch công-chính với học-đồ mà thôi, còn ngạch nông-chính, địa-chính, lâm-chính thì chưa có. Nhưng các ngài có đơn thỉnh cầu thì tất rồi ra cũng được cả. Không rõ ngạch *agent voyer indochinois* là ngạch Đông-pháp lục-lộ cán-sự tại đã có đơn thỉnh cầu đổi chưa.

Rằng nay thánh-trạch dồi-dào. — Đức Kim-thượng ban đặc-ân cho thứ n-dân Bắc-kỳ được dâng đồ tiến-cống và vào chúc-hỏ. Ông Nguyễn lan-Hương là chủ hiệu ảnh HƯƠNG-KÝ cũng có đem bộ máy cinéma và Huế, việc lấy đã nói rõ ở kỳ báo t ứ năm vừa rồi. Nay lại xin bá-cáo để các ngài ở các tỉnh Trung-kỳ như Nghệ-an, Hà tĩnh, vân vân, ngài nào có cần dùng đến việc ảnh, xin cứ đánh giây-thép cho M HƯƠNG-KÝ HUẾ thì M. Hương-ký sẽ hẹn ngày đến.

4005

NÊN HỎI NGAY Ở ĐÂY !

Từ khi bản-hiệu dọn đến *nhà số 53 bis, phố Henri d'Orléans* (ngay ngõ Trạm thằng ra); vì cỏ xưởng thợ rộng rãi, công việc mở mang cho nên cần dùng thêm mười mười hai người thợ, như thợ điều tam khí, thợ nặn, thợ đúc. Vậy ai sành nghề thì xin hỏi ngay ở số nhà 53 bi , phố Henri d'Orléans.

HOÀNG-XUÂN-LAN
Chủ hiệu đúc-đồng (Fonderie Tonkinoise)
Hanoi

Tin buồn. — Bản-báo được tin buồn rằng M Lương-minh-Lượng, nguyên giáo-họ : và sinh viên trường Cao-đẳng Sư-phạm, là con trai thứ năm cụ Cử Lương-ngọc Can, mới tạ thế đêm ôm qua tại biệt-thự ở số 85 p. Quan-thánh Hanoi.

Sáng ngày mai chủ nhật hồi 8 giờ sáng sẽ đưa linh-cữu về an táng tại làng Tương-mai.

Trong dịp đau đớn ấy, bản-báo có lời trân-trọng chia buồn cùng cụ Cử Lương và quý quyến.

Một cá tử-thi ở Tây-hồ. Người làng Dương-tảo thuộc huyện Hoàn-long vừa mới thấy một cái tử-thi ở trong Tây-hồ. Quan huyện sở tại khám xác, ấy thì t ấy minh mẩy và nhất là ở cổ bị mấy vết thương, c ắc là bị kẻ thù hãm đánh chết rồi vứt xuống hồ. Xét cẩn cước người ấy là Phùng-văn-Vân 38 tuổi làm nghề đánh cá, đã được 4 con.

Một người làng Nò-bắn ở gần đó bị ngờ là kẻ ác phạm tội đã bị bắt giải vào tỉnh Hà-đông.

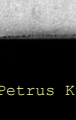
Nghỉ giả hạn. — M. Phan-thế-Roanh, thư-ký hạng sáu, được nghỉ giả hạn một năm không lương, kể từ ngày 1er octobre 1924.

MUỐN BÁN NHÀ VÀ ĐẤT

Nhà số 136 et 138 đường Sinh-từ và 4 lots đất đường Gia-long (góc hàng Kèn).

Hỏi tại 81, rue Paul-Bert. 4004

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0$80

海防製藥
藥水藥丸藥粉藥油藥酒藥膏藥

Việc chết kẹp xe lửa. Theo lệnh quan Biện-lý Hanoi, sở mật-thám đã cho đi xét về việc một người đàn-bà bị chết kẹp ở đường xe lửa Nam định.

Kẻ cắp tập sự. — Tên Đinh-văn-Quan, 13 tuổi, ở ngõ hàng Đậu và Đinh-văn-Lam, 10 tuổi ở hàng Bún bị bắt được quả tang ăn cắp một ấm và rau của một người đàn-bà ở phố Nghĩa-địa Tây là Ng-thị-Tín, đều phải bắt vào sở Cẩm.

XE Ô-TÔ BÁN

Một cái xe MATHIS 10 mã-lực, 4 chỗ ngồi, mới chạy hơn 11.000 kilom. Hỏi tại M. le Commandant Deleau à Đáp-cầu.

Một cái xe BERLIET, 16 mã-lực, máy chạy còn tốt, phải thay accus.

Một cái xe FORD, cũ bán rẻ 400 $ 00

Hỏi tại bản-quán

Bán một cái xe pousse-pousse bánh caoutchouc, còn tốt, **120 $.**

Hỏi tại bản-quán

XIN CÁC QUÍ KHÁCH NẾM THỬ MÀ XEM !

Các thứ thuốc lá hiệu **Con Gà**, *chưa cuốn rời, hương mới chế (Fabrication nouvelle) của Đông dương Yên-Thảo Công Ty toàn bằng thuốc ngoại-quốc hảo hạng, U o cách vệ-sinh. Vừa nhẹ, vừa thơm, không rèo cổ, không nhức đầu. Thử mới biết thực.*

3697

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương-thọ độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Saïd Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ thăm bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 2 đồng một lần
XIN GIẤY LÂM-CHỨNG : Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại **ĐƯỜNG GIA-LONG, 81, GIÁP CỬA SỐ 236**

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Ai tin. — Bản-quán được tin buồn rằng Mme Nam-Tân, là nội-tướng M. Nam-Tân, buôn bán tại Haiphong, tạ thế ngày 19 Septembre 1924, tại nhà số 84 phố Bonnal Hải-p ông.

Hồi 5 giờ chiều hôm nay Sep tembre 1924 đã làm lễ cất đám, an táng tại nghĩa-địa Đồng-Thiện.

Vậy có mấy lời kính viếng bà, chia buồn cùng ông Nam-Tân, và qui-quyến.

HÀ-ĐÔNG

Chi hội Trung-Bắc-nông-công-thương-ương-tế Ứng-hòa thành lập. — Ngày chủ-nhật 14 septembre 1924 hồi 4 giờ chiều, chi hội T. B. K. N. C. T. T. r. Ứng-hòa đã làm lễ khánh-thành tại đình làng Hoàng-xá, cách trần-thiết rất là trang-hoàng rực rỡ, trước cửa đình có kéo lá cờ lớn đề chữ Trung-Bắc-kỳ-nông-công-thương-ương-tế hội. Hội chánh Hà-nội có cử ông c ánh hội-trưởng Nguyễn-huy-Hợi, phó hội-trưởng Lê-ngọc-Giản cùng mấy người trị sự là ông Bùi-thiện-Niên, Nguyễn-Tiến, Trần-văn-Thìn vào chứng kiến và tỏ tình thân ái, trước khi hành lễ, quan phủ sở-tại có cho lính cơ ra giúp việc trông nom cho có trật tự. Đúng 4 giờ 15 phút các quan thủ-hiến bản tỉnh về chứng kiến là quan chánh Công-sứ Lachaud cùng qui phu-nhân, quan Thiếu Hoàng đại nhân, quan Thương tá Ng-bá-Tiệp về tới nơi, có phường nhạc tây cử nhạc mừng. Kế đến ông Dibon là chủ hiệu nhà Đông-Pháp Đại-thương cục cùng qui phu-nhân, ông Morly Chánh-đoàn Vân-đình, cùng quan Phủ quan Trợ và mấy ông thân hào trong phủ hạt là ông Bùi-thăng-Trong, Nguyễn-v Thi, Nghiêm-thượng Văn cả thảy có tới 50 vị. Các quan đã an vị rồi, ông hội-trưởng Ng-huy-Hợi thay mặt cả toàn thể hội đọc bài Pháp văn, cảm ơn các quan và tỏ bày cái mục-đích của hội, quan Chánh-sứ Lachaud đứng dậy đáp lại mấy lời, đại khái ngài nói rằng : trong 21 năm nay ngài làm quan cai trị các nơi, thấy đâu đâu cũng sô nhau về đường quan-giớ , chưa ai chịu lưu ý đến việc nông công thương chút nào. Thế mà ngày nay ngài thấy hội Trung Bắc-kỳ nông-công-thương thương-tế đến c i hội Ứng-h a thành lập là 16 chi hội, mục đích cốt để cứu giúp bình vực nhau, thì ngài rất lấy làm khen ngợi, mà ngài lại sẵn lòng nhận chức danh dự hội trưởng cho chi hội Ứng hòa nữa, ngài nói dứt lời thì ông Ng-huy-Hợi lên dịch ra quốc-văn để mọi người đều hiểu. Kế đến ông Dibon cũng đứng lên nói mấy lời ngợi khen cái mục-đích của hội, và hứa hễ hội có cần dùng việc gì thì ông sẽ giúp. Sau ông Cận là chi hội-trưởng Ứng-hòa đứng đọc bài Việt-văn, các quan cùng mọi người thưởng rượu champagne, đến 5 giờ rưỡi thì tan tiệc, các quan đứng ra để chụp ảnh làm kỷ niệm. Khi các quan đã ra đến ngoài công làng, thì lại có quan cai-trị Maillard là thư-ký riêng của quan Thống-sứ đại diện phủ Thống-sứ và quan Strat với qui phu-nhân chánh phòng nhất ở phủ Thống-sứ, quan Détrie tại phủ Toàn-quyền cùng qui phu nhân cũng vừa về tới nơi, các ngài đều nói là đi làm đường nên đến chậm. Các quan đứng lại đàm đạo hồi lâu rồi mới ra về.

Ng-huy-Hợi, chánh hội-trưởng hội T. B. K. N. C. T. T. T. tại cáo

Việc mất cướp tại làng « Kim-hoàng ». — Hồi 1 giờ sáng hôm mồng 3 tây mới đây, tại làng Kim-hoàng thuộc phủ Hoài-đức, có một bọn cướp ước độ 10 đứa kéo nhau vào ăn cướp nhà tên Trần-triệu-Hiệp là lính cảnh-sát tại Schanghai mới được nghỉ phép về chơi nhà. Nguyên tên ấy được đồng cai về ngạch cảnh-sát, lương bổng tuy cũng chẳng được bao nhiêu, song được cái tính nết cần kiệm, vợ con lại chưa có, cho nên trong sáu năm giời có để dành dụm được 540 $ 00 cùng các đồ đạc lặt vặt khác đáng giá đ 600 $ 00 thì hôm về được bao nhiêu đều thu nhập để vào một cái hòm. Hôm ấy lại nhằm ngay vào ngày hủy nhật ông thân sinh của khổ-chủ cho nên có mời một người bà con ở Hanoi về chơi. Ngờ đâu đêm hôm ấy thì bọn hung-đồ phá cổng rồi phá cửa xông vào. Khổ-chủ may đã chạy thoát ra ngoài mà kêu la hàng xóm. Còn người anh khổ-chủ thì ra sức chống cự, nhưng vì nỗi thế độc thân có nhẽ chống phá được cửa rồi lấy của và tẩu thoát mất.

Cũng đáng lấy làm lạ thay là vì mọi đám cướp thì : Sạch sành-sanh vét cho đầy túi tham, như ở đám này thì đồ quý báu mặc, chỉ xô nhau vào giàn bông, không thấy hòm, lại ra nhà ngoài thì đều kêu lên rằng : « Hòm đây rồi » thế là khiêng đi. Vậy thử nhờ độc giả lấy cái ý-tưởng cao kỳ xét xem cướp gần hay xa?

Hàng xóm thì tuy rằng nghe tiếng kêu om xòm, song vì ngờ rồi đến cướp thì ai là kẻ không rùng mình run sợ, là vì chưa b ết thế-lực của bọn ấy mạnh yếu thế nào, đó là lẽ thường. Nhưng mà có một việc đáng ngờ là : khổ-chủ kêu là hết sức mà tuần phòng đâu, phần việc đâu, không thấy một người nào, hiệu lệnh đâu, không thấy một tiếng nào, để cho người anh khổ-chủ phải chống chọi với đám hung-đồ, nên bị một vết thương trượt, xuýt nữa bỏ mạng. Đến khi theo lối cướp ra thì lại thấy rgay 2 tên tuần dũng ruộng bùn lầy, khổ-chủ toan đánh thì mới xưng là tuần, mới tỏ hiệu, mới đúc còi, thì không b ết lại sao?

Khi quân hung-đồ đã tếch nẻo mới thấy tuần canh p ần việc dẫn lại, khổ-chủ kêu nài đi đuổi bắt hộ thì không nói chi đến việc đó, lại còn hạch lạc về sự sao dám mang người khách lạ về nhà không trình dân, cứng tra hỏi tên họ người khách là gì. Ôi nỗi này biết tỏ cùng ai! Biết kêu ai? biết nhờ ai? Ngán nỗi!

Việc này đã tới quan phụ mẫu mà chưa dò được nguyên-ủ. Ước sao rằng quan trên sẽ đem cái ánh sáng chiếu lối để trước là khổ chủ được nhờ cái tấm lòng uy-nghiêm chính-trực của quan trên soi xét cho, sau là những kẻ hung đồ sau này thấy luật pháp uy-nghiêm mà phải cải tà quy chính vậy. Mong lắm thay!

B. K. lai cảo.

VIỆT-TRÌ

Một sự thiệt thòi cho nhà buôn. Có một cái ton ở ga Việt-trì đương thấy xếp những túi gạo thì người ở nhà ga lại bắt phải giỡ gạo xuống để trả lại tòa để đem ton không đi nơi khác. Những túi gạo ấy người chủ đã định gửi đi đã ngót một tháng nay rồi mà không làm sao thuê được ton không. Chỉ g những một việc này lại còn nhiều nhà buôn bán nữa phải ta thán rằng rất khó thuê ton khô , để chở hàng bây giờ.

BẮT-BẠT (Sơn-tây)

Cái nạn gấu. — Đêm hôm 14 tây vừa rồi, có một con gấu chó vào làng Thá-bạt. Sáng mờ mờ nó vào nhà Thị Vải. Tai ấy sáng sớm giỡ dậy đi ngoài, chẳng may gặp nó, nó nhảy khoét mất một vài mảng, và một vú, thị này đang có mang sắp đến ngày đẻ, nỗ lực thương thay! Chị ta hô-hoán lên, dân làng biết mới đuổi đánh nó, đánh mãi k ông được, mãi sau nó nhảy vào trong cái nhà gạch họ đóng cửa lại thì mới đánh chết được nó. Đánh nó chết, phải mất 17 người bị thương, 7 người bị nặng và 10 người bị thương nhẹ. Cũng may nhờ có ông cố-đạo Pierchon ở gần làng ấy, người nào bị thương thì cố cho thuốc và trông nom cẩn thận.

Còn 7 người bị thương nặng cố cho giấy về nằm nhà thương tỉnh. Mấy người đánh được con gấu ấy đã loan lấy một gấu chia nhau, song đến lúc mổ bụng nó ra rồi thì xem cái mật đã vỡ cả, là vì con gấu bị đâm trúng vào giữa mật.

Người mổ con gấu tức mình chẳng lấy được mật, thì húp mấy bát mau gấu vậy để lấy bổ.

Lâm-ngọc-Nhị lai cảo

ĐÁP-CẦU

Hội đền Kiếp bạc. — Hôm nay đã là ngày hết hội, mà trận mưa hôm qua người ta gọi là mưa rửa cửa đền, các chuyến xe-lửa, tàu thủy đặt thêm cũng đi đâu rất vé đấy, bến Đáp-cầu lại vẫng tanh những cỏ, kiếm, linh, siêu, khá h thập-phương đã lục tục ai về nhà nấy.

Vậy thì hội năm nay cũng như hội mọi năm, nhưng có lẽ không đông bằng mọi năm, phần thì lụt lội, phần thì thóc cao gạo kém, giá tiền tàu thủy lại gấp đôi lần trước. Có một việc lạ là một nhà kia có một người con gái hai bảy xuân xanh, dung nhan diễm lệ, mà tự nhiên sinh ra ngo ngẩn đã hơn m t năm nay, không nói nửa điều, ai cũng cho là tà ma ám ảnh, làm cho mất cả linh hồn nên người nhà đã mang đến cửa đền để bắt tà, không biết kết cục làm sao.

Ấy phần nhiều người mình đi hội là chỉ cốt lễ bái kêu cầu để ngài ban tài ban lộc, hoặc bầu năm bảy giá bóng hay bắt một vài con tà, chứ có biết đâu bậc đại an -hùng ấy đã ra tay cứu quốc phù nguy cho tiền nhân minh khỏi phải cái lao lung người Tàu kiềm chế. Vậy ngày kỷ-niệm của ngài là cốt dâng hoa đốt hương tỏ lòng thành kính b ết ơn, chứ có lẽ đâu chỉ n ấy nhót quất thảo mà thêm lạ mắt lại tai cho người ngoại-quốc.

HÀ-GIANG (Hoàng-su-phì)

Giúp người mệnh bạc. — Mới rồi có một ngư i tên là Vũ-văn-Duật, quán làng Lương-đông, tổng Kim-sáng, huyện Kim-bảng, tỉnh Hà-nam, lên đến Hoàng-su-phì này làm thợ mộc kiếm ăn. Tạng người gầy còm và lại nghiện thuốc phiện.

Được mấy hôm thì bị bệnh mà mất.

Tôi thấy tình cảnh người ấy nghèo đói, đã phải đem thân lên ở chốn rừng xanh núi đỏ, để kiếm ăn, ai ngờ lại đem nắm xương lên mà gửi ở đây, anh em họ mạc cũng có một ai. Vậy tôi có xin phép ông quan ba cho linh mai táng cho tử-tế.

Tôi cũng muốn mách tin cho người nhà hẳn biết. Song tôi không rõ tên, họ là gì, cho nên tôi viết mấy chữ này về, nhờ quí báo làm phúc đăng lên báo cho mọi người, để anh em họ con người ấy b ết, sau này có muốn tìm đến mà thì cứ lên đồn Hoàng-su phì này mà hỏi.

Trịnh-bá-Chữ
Sergent interprète 10e C.
du 4e Tonkinois à Hoàng-su phì

LẠNG-SƠN

Việc nghĩa nên làm. — Nghe đâu quan trên đã cho phép mở rạp hát tuồng tại chợ tỉnh để quyên tiền cứu giúp dân bị lụt, các ông làm việc tại tòa Sứ nghe đã n ực rịch hết tâm cổ động cho thành việc nghĩa, bà con ta sắp sửa có cuộc tiêu khiển rất đích đáng, vừa mua vui lại là việc làm phúc, kỳ giả rất mong rằng khi nào rạp hát bắt đầu khai diễn mà cô-đ ng cuộc lạc quyên thì bà con trong thành phố sẽ chiếu cố đến cho, trước là tỏ tấm lòng phúc đức cứu giúp cùng nhân loại trong lúc khốn cùng, sau là khỏi mang tiếng với các tỉnh lân cận.

Ôi! nói đến việc nghĩa ai là người nhẫn tâm làm thinh được, kể ít người không đem lòng thương, nhiều người nhiệt tâm giúp đỡ, nỡ nào làm ngơ Mong t ay!!!

Thuần-Phong

VIỆC KINH-ĐÔ

Cái cửu-long đúc tư của Đồng-tôn sĩ phỏ văn võ hưu-quan dâng lễ Tứ-tuần khánh-tiết. — Bản-quán tiếp được bài sau này của một ông bạn đọc báo, vậy xin cứ toàn-văn đăng báo :

Lễ Vạn-thọ Tứ-tuần đại-khánh tiết này, các cụ Đồng-tôn-sĩ phỏ văn võ hưu-quan cả thảy 22 ông có tư chế ra một cái cửu-long đúc tư và ha biểu lễ điệp để cùng tiến khánh lễ, sự chế tạo cái đúc-tư lấy đo cửu rửa cửa đền, các chuyến xe-lửa, tàu thủy đặt thêm cũng đi đâu rất vé đấy, bến Đáp-cầu lại vẫng tanh những cỏ, kiếm, linh, siêu, khá h thập-phương đã lục tục ai về nhà nấy.

Vậy thì hội năm nay cũng như hội mọi năm, nhưng có lẽ không đông bằng mọi năm, phần thì lụt lội, phần thì thóc cao gạo kém, giá tiền tàu thủy lại gấp đôi lần trước. Có một việc lạ là một nhà kia có một người con gái hai bảy xuân xanh, dung nhan diễm lệ, mà tự nhiên sinh ra ngo ngẩn đã hơn m t năm nay, không nói nửa điều, ai cũng cho là tà ma ám ảnh, làm cho mất cả linh hồn nên người nhà đã mang đến cửa đền để bắt tà, không biết kết cục làm sao.

Ấy phần nhiều người mình đi hội là chỉ cốt lễ bái kêu cầu để ngài ban tài ban lộc, hoặc bầu năm bảy giá bóng hay bắt một vài con tà, chứ có biết đâu bậc đại an -hùng ấy đã ra tay cứu quốc phù nguy cho tiền nhân minh khỏi phải cái lao lung người Tàu kiềm chế. Vậy ngày kỷ-niệm của ngài là cốt dâng hoa đốt hương tỏ lòng thành kính b ết ơn, chứ có lẽ đâu chỉ n ấy nhót quất thảo mà thêm lạ mắt lại tai cho người ngoại-quốc.

HÀ-GIANG (Hoàng-su-phì)

Giúp người mệnh bạc. — Mới rồi có một ngư i tên là Vũ-văn-Duật, quán làng Lương-đông, tổng Kim-sáng, huyện Kim-bảng, tỉnh Hà-nam, lên đến Hoàng-su-phì này làm thợ mộc kiếm ăn. Tạng người gầy còm và lại nghiện thuốc phiện.

Được mấy hôm thì bị bệnh mà mất.

Tôi thấy tình cảnh người ấy nghèo đói, đã phải đem thân lên ở chốn rừng xanh núi đỏ, để kiếm ăn, ai ngờ lại đem nắm xương lên mà gửi ở đây, anh em họ mạc cũng có một ai. Vậy tôi có xin phép ông quan ba cho linh mai táng cho tử-tế.

Tôi cũng muốn mách tin cho người nhà hẳn biết. Song tôi không rõ tên, họ là gì, cho nên tôi viết mấy chữ này về, nhờ quí báo làm phúc đăng lên báo cho mọi người, để anh em họ con người ấy b ết, sau này có muốn tìm đến mà thì cứ lên đồn Hoàng-su phì này mà hỏi.

Trịnh-bá-Chữ
Sergent interprète 10e C.
du 4e Tonkinois à Hoàng-su phì

LẠNG-SƠN

Việc nghĩa nên làm. — Nghe đâu quan trên đã cho phép mở rạp hát tuồng tại chợ tỉnh để quyên tiền cứu giúp dân bị lụt, các ông làm việc tại tòa Sứ nghe đã n ực rịch hết tâm cổ động cho thành việc nghĩa, bà con ta sắp sửa có cuộc tiêu khiển rất đích đáng, vừa mua vui lại là việc làm phúc, kỳ giả rất mong rằng khi nào rạp hát bắt đầu khai diễn mà cô-đ ng cuộc lạc quyên thì bà con trong thành phố sẽ chiếu cố đến cho, trước là tỏ tấm lòng phúc đức cứu giúp cùng nhân loại trong lúc khốn cùng, sau là khỏi mang tiếng với các tỉnh lân cận.

Ôi! nói đến việc nghĩa ai là người nhẫn tâm làm thinh được, kể ít người không đem lòng thương, nhiều người nhiệt tâm giúp đỡ, nỡ nào làm ngơ Mong t ay!!!

Thuần-Phong

Ai tin. — Sáng 8 Septembre vừa rồi đã cất đám cậu học trò Nông-văn-Lệ, con ông lục-sự Nông-văn Dương ở châu Bắc-sơn. — Cậu này bố mẹ ở xa, không kịp đến, song tổng tăng, có ông Đốc trường trông nom, xuất tiền ra trước để lo liệu việc mai táng — Các ông giáo đi đưa đám cùng ngót một trăm học trò, bện áo trắng đi đến tận mộ. Tuy không long trọng, song lúc đi đưa có vẻ nghiêm trang, ai trông thấy cũng lấy làm thương tiếc người học trò có hạnh và bị chết xa cha mẹ. Có nhà táng, càng các cành hoa : 1° Của thầy giáo nhất, 2° của học-trò lớp nhất, 3° của học-trò lớp nhì. Hai cậu bé con cũng có bó hoa đi kèm hai bên.

L. đ. H. lai cảo

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo kinh tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những bình là, làm trẻ-con cho trẻ-con và người có trí khôn tin không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, nhân-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Hội-các phụng lời chân phê rằng :

Chiếu may đại được phòng của MONTÈS qui tâng, có thể nấu một thứ rượu bổ để tặng ngự dùng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phê thị gửi cho qui được phẩm, chế-tặng để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai gửi lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm la mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

THUỐC MYSOL

Là thuốc chuyên-trị bệnh lậu mới mắc hay đã kinh-niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thể trong lắm hay trong vừa. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bệnh chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng bớt trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc thật tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thụt PARAT

Dùng rất tốt, Bản-hiệu không có thể đăng hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của hầu-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gái vào với lọ thuốc bán-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có 1 p. 25 và thuốc thụt PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở hiệu bào chế CHASSAGNE 59, rue Paul-Bert Hanoi

Để chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ sáng, đồ bạc : các thứ mặt đá thực cẩn, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đất bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng dùng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực

217

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 **MAO-THINH** kính cáo.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-NGÃI

Một đô hai mang. — Hôm mồng mười tháng 8 ta, giữa lúc hai giờ chiều, đương thanh thiên bạch nhật, trời bỗng lìm, bỗng dưng từ phương mây bốn mặt trời, cuồng phong thổi dậy, mấy tầng bụi cát, lớp lớp bay bổng quay-lộn tầng cao; nhà rung, nóc tốc, cây ngã, lá bay, ai ai trông thấy đều hết lòng kinh-khủng, tưởng là một trận bão to sắp đến sau lưng, lo sợ lao-nhao. Nhất là thuyền ghe tuy ở trong sông nhỏ, lạch con, cũng phải cuốn buồm, kéo neo kim đâu sát bờ, núp gió cả. Giữa cơn giông tố bất kỳ ấy, tại cửa Cổ-lũy có chiếc đò ngang kia, trong đò có một người thợ may và một mụ già chồng đò, c ồng ngang qua cửa bể, bất đò mới đến nửa chừng cửa, gặp cơn gió dữ tợn ấy, vập-lộ thì cho đò mụ cực kỳ nguy cấp, mụ sức yếu thế cô, phần chiếc đò rất nhỏ bé, không sao chịu nổi cơn cuồng phong ấy đập úp chìm cả đò, lại mang đều chìm ngâm đáy bể, mấy trăm cái chén sành và rương gánh của người thợ may đáng giá 400 bạc đều gửi cả cho giòng nước hay xuôi! Thương thay! lúc ngặt nghèo ấy sóng gió cứ bể lại càng to, ghe thuyền ở đấy tuy đông, song ai lo phần nấy! ai con dám ra mà cứu với cho được nữa! Đến lúc sóng gió lặng im ghe thuyền đua nhau ra tìm với thì hai mạng ấy đã trôi nổi phương nào! chỉ còn chiếc đò còn úp sấp trôi nổi bềnh-bồng, sóng dồi gió dập đó thôi! Thương thay! người thợ may ở xã đến Cổ-lũy may thuê và mướn, hôm ấy tưởng như quẩy gói cả hàn-trang mà về nhà, chẳng may vận rủi thì đen, mất cả vốn lẫn sạch sành sanh, lại còn thiệt cả thân nữa!

Thường năm đến mồng 10 tháng 8 hay có con giông tố to, bể đóng, rất trở ngại cho hành-trình của các ghe thuyền và hay thường tai hại mạng cho các nhà ngư-nghệ và hải-thương lắm, nên chi các nhà thuyền bè hay kiêng dè ngày ấy, ít dám xuất hành, dầu buôn bán ở dân đảo cũng phải lo về trước hôm ấy, nếu trễ tải lo tìm nơi nương núp cho qua ngày ấy, rồi mới dám đi. Vì có thói sợ các ngày hung ác ấy, nên họ truyền nhau bằng một câu ca-rao rằng: « Buôn đâu bán đâu, mồng mười tháng 8 chợ-trâu thì về », họ cho cái của tố ấy là gió chợ-trâu, thế mạnh bạo tì như cặp trâu chọi lộn nhau vậy. Sóng gió bất kỳ, cơ trời biến cải, thì ngày nào cũng là ngày cả, phi chỉ ngày mồng 10 tháng 8 mới có gió to sóng cả sao? Câu chuyện quảng-xiên biết đâu mà tin được! Nên biết rằng đến mùa mưa gió lụt-lội, như từ tháng 8 đến tháng 10 tưởng ghe thuyền nên để phòng, chớ ham lợi mà liều-lĩnh càn đi là hơn cả.

Một vế câu-đối kính tặng 100 $

Làm một câu-đối để mừng chung tất cả các Ngài đã mộng ân vũ-lộ. Hiện có « Tập Kiều » được một vế rằng

« Rằng nay thành-trạch đổi
« đào, tươi ra đà khắp;
« . . . . . .
« . . . . . »

Còn một vế nữa, nếu Ngài nào theo đúng qui thức (1) mà đối giúp cho được thật hay thì cứ gởi đến ông Nguyễn đỗ-Mục, biên-tập báo Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi, sẽ xin kính tặng thù-kim một trăm bạc (100 $).

(1) Qui-thức thế nào, đã nói rõ ở đầu bài tiểu-thuyết TỤC TÁI-SINH-DUYÊN của ông Nguyễn-đỗ-Mục đích-thuật.

Ngài nào cần dùng thuốc rẻ đẹp, xe may và đồ phụ tùng thay đổi rất tốt, rất hạ, thì nên gửi ngay thư về lấy tờ giá hàng ở hiệu:

TIẾT-HIẾU-TRUNG

dit TRÚC-THANH

Fournitures générales pour Cycles & Motos

Nº 35, PLACE NEYRET, HANOI

LE DROIT PÉNAL A TRAVERS L'Ancienne Législation chinoise

(ÉTUDE COMPARÉE SUR LE CODE GIA-LONG)

PAR

PHAN-VĂN-TRƯỜNG

Docteur en Droit

Avocat à la Cour de Paris

Prix . . . . . 1$00

Port recommandé 0.16

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ bảy 20 Septembre 1924

HỮU DUYÊN THIÊN LÝ NGỘ

Vì ai thiết kế thì cường
Khiến cho đầu bạc mà hường phôi pha.
Phải duyên nghìn dặm bao xa
Tình cờ chẳng hẹn mà ta cặp mình.

Tối chủ-nhật 21 Septembre 1924

Cải lương hý-kịch

(Diễn theo lối chèo)

MỘT TRẬN CƯỜI

Trước khi phường hát mới cả bàn hội mới đến tích hát « Một-trận-cười » này thì phường hát cũ (toàn đào kép như lần thứ n ất) hãy diễn một tuồng nữa để biển các quý khách một cuộc.

Sau này bình-phẩm cả hai phường.

Tối thứ hai 22 Septembre 1924

Diễn hai tích :

Tích thứ nhất :

KIM-VÂN-KIỀU

Tích thứ hai :

PHỐ HỘI CHÂU-ÒN,
TÔN HIẾU QUA ĐÒ

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc :

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE

Thuốc này có trị cả những bệnh : đau dạ dày, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ.

CÁCH DÙNG: *Cứ trong 24 giờ uống một lần; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa làn pha với một ít nước lã; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.*

Giá bán : 0$60 một lọ

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Trouchet, PARIS

19 21 23, Ludgate Hill, LONDRES

BÁN CÁI NHÀ Ở HA-NAM

Nhà cái lều ngang hơn 7 thước ấy, tầng trên bằng lối tây, tầng dưới 2 bên cửa bán hàng, mới làm gần năm nay, thật tốt, tại giữa phố Châu-cầu, giáp nhà M. Nghị Mã. Giá nhất định 2.500 bạc; ai muốn mua xin hỏi bà cụ Cả Huê, bên kia ở cầy hiệu Ngọc-sơn bán thuốc lào gần đấy.

SÚNG BẮN CHIM 砲傷鳥

Hiệu « Âm-mơ-lét » của nước Đức, rất tốt. 2 lòng, số 16, còn mới, có đủ các đồ làm đạn, đồ đi săn, còn nhiều thuốc đạn, ai muốn mua, hỏi số 70, hàng Điếu (Rue des Pipes, Hanoi. M. Ngô-nhật Tự tặng).

Bát quái-cheo !

Thưa Ngài,

Khi Ngài chiêu-cô cho bản-hiệu, hoặc dặn người nhà đến lấy, xin nhớ cho rằng, ngoài cửa có cheo cái bát quái, thì mấy chính hiệu chè ngon.

SINH-THÁI

31, Giữa Phố hàng Ngang, 31

HANOI

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu ŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nổi-nghiệp J. BLANC, quan báo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2 $ 40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bào-chế L. BLANC 31, phố Tràng-tiền Hanoi.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ông Mo lại nhượng hiệu Bào-chế của ông cho ông Somart, báo-chế tinh-viên hạng nhất về cao-đẳng học-đường Paris đã mật năm nay. Ông Somart tự trông coi lấy việc chế thuốc, vì thuốc chế bao giờ cũng rất cẩn-thận, nhờ cả thế mà hiệu báo-chế ấy rất có tiếng.

Thuốc gửi đi xa cũng rất chóng. Ai muốn hỏi gì, hay hỏi điều gì cũng trả lời ngay.

Số 17

THUỶ-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Hai người ấy quát to lên mà bảo *Lỗ-tri-thâm* rằng :

— Nhà ngươi đã xuất-gia đầu phật, sao lại dám uống rượu say đến như thế! Nhà-ngươi không có mắt hay sao mà không trông thấy tờ vẽ-thị ở trong nhà kho đã cấm các tăng-nhân không ai được uống rượu. Hễ ai uống rượu thì phạt 40 roi và đuổi đi không cho ở. Còn người canh cửa dung túng cho vị tăng-nhân nào uống rượu say đi vào trong chùa thì cũng phải phạt 10 roi. Bây giờ nhà-ngươi mau mau quay ra đi, kẻo ta đánh cho mấy cái gậy tre này!

Lỗ-tri-thâm bấy giờ mới đi ở chùa, vả chưa đổi được thói cũ, liền trừng mắt mà mắng rằng :

— Hai người định đánh ta phải không? Đã vậy thì để ta đánh cho mà xem!

Hai người canh cửa thấy vậy, một người ù-té chạy vào báo với giám-tự, còn một người thì giơ cái gậy tre chẳn ngang không cho đi. *Lỗ-tri-thâm* in ngay nắm đầu ngón tay vào má người ấy, người ấy choáng-váng cả người. Vừa toan chỉ lại thì *Lỗ-tri-thâm* lại đấm luôn cho một cái nữa, ngã nhào ở dưới sơn-môn, kêu khóc rầm-rĩ.

Lỗ-tri-thâm nói :

— Thôi, ta hãy tha cho!

Người ấy lật-đật chạy vào trong chùa. Viên giám-tự nghe báo, vội vàng cùng hai ba mươi người thợ, mỗi người cầm một cái côn gỗ ở trong phía tây lang chạy ra. *Lỗ-tri-thâm* trông thấy, quát to lên một tiếng, khác nào như tiếng sấm vang, rồi dảo bước đi đến.

Bọn kia lúc đầu không biết *Lỗ-tri-thâm* là tay có võ-nghệ, nhưng sau thấy hắn đã tợn như vậy, mới hoảng hốt chạy núp cả vào trong phật-điện mà đóng cửa lại. *Lỗ-tri-thâm* vừa đấm vừa đạp, cửa vỡ toang ra. Bọn kia luống-cuống k ông còn đứng nào mà chạy.

Viện giám-tự thấy vậy, chạy vào báo với *Tri-chân trưởng-lão*, *Tri-chân trưởng-lão* nghe báo chạy ra, quát to lên mà bảo rằng :

— *Lỗ-tri-thâm* kia! Sao được vô-lễ n ư thế!

Lỗ-tri-thâm dẫu say rượu, nhưng biết là *Tri-chân trưởng-lão*, liền bỏ gậy xuống mà chắp tay vái chào. Lại trỏ xuống phía tây-lang mà bạch với *Tri-chân trưởng-lão* rằng :

— Tôi uống mất mấy chén rượu, cũng chưa hề trêu-ghẹo chúng nó, sao chúng nó lại đưa người đến đánh tôi!

Tri-chân trưởng-lão nói :

— Thôi, nhà-ngươi hãy nể ta, mau mau về mà ngủ đi!

Lỗ-tri-thâm nói :

— Tôi không nể có sư-phụ thì hôm nay quyết đánh chết mấy thằng đầu trọc (1) kia!

Tri-chân-trưởng-lão bảo người đỡ *Lỗ-tri-thâm* vào trong tăng phòng. Khi đến cạnh giường, *Lỗ-tri-thâm* nằm lăn ra đấy mà ngủ. Các người chức sự cùng các tăng-nhân đều xúm quanh mà nói với *Tri-chân trưởng-lão* rằng :

— Hôm trước có ủng tôi đã ngăn-cản sư-phụ sư phụ không nghe, bây giờ còn ra thế nào! Trong chùa ta không nên để cho giống cáo già ấy làm loạn cả qui-tắc.

Tri-chân trưởng lão nói :

— Bây giờ dẫu hắn hung-tợn như vậy, nhưng sau này sẽ thành được chính-quả. Vả ta cũng nể *Triệu* viên-ngoại lắm, âu là ta hãy khoan-dung cho hắn một phen. Để đến sáng mai, rồi ta sẽ trách bảo hắn.

Chư-tăng đều cười nhạt mà sẽ bảo nhau rằng :

Sư-phụ ta như-nhược quá, còn nói chi nữa!

Ai ngờ đâu lại vẽ tăng-phòng yên-nghỉ. Sáng hôm sau, *Tri-chân trưởng-lão* sai một người thị-giả vào gọi *Lỗ-tri-thâm*. *Lỗ-tri-thâm* trở dậy, chưa kịp mặc áo xỏ giầy, vội-vàng chạy thẳng ra ngoài. Người thị-giả giật mình kinh-sợ, trông theo xem đi đâu, chẳng ng đã ra phòng nể ở phía sau phật đ ện.

Ngư i thị-giả nhịn cười không được đợi cho hắn rửa tay xong, mới bảo hắn rằng :

— Sư-phụ sai ta xuống gọi nhà ngươi.

Lỗ-tri-thâm đi theo người thị-giả lên đến phương-trượng. *Tri-chân trưởng-lão* nói :

— *Lỗ-tri-thâm* kia! Nhà-ngươi dẫu là võ-quan xuất-thân, nhưng *Triệu* viên-ngoại đã đưa đến đây nói với ta làm lễ thế phát. Ta đã xem đầu mà dặn nhà-ngươi phải nhớ ngũ-giới là không nên sát sinh, không nên trộm cắp, không nên tà dâm, không nên uống rượu, k ông nên nói càn. Trong 5 điều ấy, phàm người xuất-gia, ai cũng phải tuân-phụng, nhất là điều không nên uống rượu. Sao đêm qua nhà-ngươi lại dám uống rượu say, rồi s nh sự đánh kẻ nọ người kia, làm cho om-xòm cả trong phật-điện là nghĩa thế nào!

Lỗ-tri-thâm qui xuống mà bạch rằng :

— Bạch sư p ụ! từ nay tôi không dám như thế nữa!

Tri-chân trưởng-lão nói :

— Đã tỉnh ngộ nhận xuất-gia, có sao lại còn dám uống rượu, làm loạn mất quí ấ nhà chùa, nếu ta không nể *Triệu* viên-ngoại thì quyết phải đuổi nhà-ngươi ra, từ nay nhà-ngươi chớ có tái-phạm.

Lỗ-tri-thâm đứ g dậy, chắp tay vào ngực, rồi nói :

— Từ nay xin chừa! Từ nay xin chừa!

Tri-chân-trưởng-lão bảo dọn cơm chay ở nơi phương-trượng, rồi cùng *Lỗ-tri-thâm* cùng thụ-trai. Trong khi thụ-trai, lại sẽ dặng những lời ngọt-ngào mà khuyên bảo. *Tri-chân-trưởng-lão* lại lấy năm vải nhỏ kết một đôi giầy ban cho *Lỗ-tri-thâm*, bảo trở về nơi tăng-p òng. Lại sẽ dặn rằng :

— Đại-phàm uống rượu, chớ nên quá vui. Rượu có khi thành-sự, mà cũng có khi hại-sự, vì bỗng rượu thường hay nóng tính. Dặng người hèn-nhát, trong khi uống rượu, cũng còn ngông-cuồng, nữa là..

Lỗ-tri-thâm từ khi phải một bữa rượu say ấy, suốt trong ba bốn tháng trời, không dám bước ra cửa chùa. Một hôm t ết trời ấ m-áp, bấy giờ vào hồi tháng hai, *Lỗ-t i-thâm* thông-thỉnh ra đứng ở ngoài sơn-môn, ngắm nhìn ngọn núi *Ngũ-đài sơn* mà reo hò vui vẻ.

Bỗng nghe ở phía chân núi có tiếng người gọi s t, tức là nhà một người thợ rèn. Khi đi tới nơi, trông thấy có 3 người thợ đang đọt sắt, *Lỗ-tri-thâm* hỏi rằng :

— Ở đây có thứ thép tốt không?

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

DẠY HỌC

Bàn piano và tiếng anglais

Solfège

48 bis, phố Borgnis Desbordes

Giá tiền phải chăng

3995

Thuốc Le MUSCOL

Làm cho có sức khỏe
Trị được bệnh huyết suy
làm cho trong máu
thêm chất đỏ

Gởi bán tại :

Hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ giới nồng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh cảm.

Mắc bệnh cảm, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh cảm, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$50 một ống sáu cachets

Ai muốn chữa bệnh lậu cùng các bệnh tiểu-tiện.

Nên dùng thuốc :

MYSOL

Làm bằng essence de Santal

Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ

Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Gởi bán tại Hà-nội
hiệu bào-chế CHASSAGNE
59, phố Paul Bert.

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯỚN của ông Lương-y DEHAUT mà XỔ thì chẳng cần chi phải CỮ ĂN và an dưỡng trong phòng. Thuốc hướn nầy dễ uống lắm và đã mau xổ lại xổ rất êm thấm.

DEHAUT Lauréat de l'Académie de Médecine de PARIS

Bán tại
Nhà ông Lương-y DEHAUT,
147, Phố Huế, St-Denis, Paris,
và khắp trong các tiệm thuốc
đều có bán.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy-yếu, thân-thể mỏi-mệt, gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra rao phổi làm cho hay ho vật uống thuốc nầy rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm bao giờ !

Bài thuốc nầy có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

ẤY LÀ :

Thuốc nước bổ huyết
MÁU BỒ

Ở Đông Pháp nầy có một nhà rượu hiệu ông sao là của người Nam-Việt chế-tạo ra các thứ rượu tây, đủ cả các mùi, vừa ngon vừa ngọt, giá tiền rất rẻ, bán buôn bán lẻ, xin các quí-khách chiếu-cố đến cho.

NGUYỄN-VAN MAO

Chủ-hiệu : Distillerie du Nord

56 và 58 - Quai Clémenceau

HANOI

Hỏi các ông mắc phải bệnh tinh (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, e nỗi tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 45, phố Principale, tỉnh Đáp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bào thuốc bệnh tinh đã có tiếng. Không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại.

Cả cam đỡ hơn một đồng một lọ.

PILULES

APHRODISIAQUES

du Docteur SIMTHS

Rất nhanh rất công-hiệu

Chữa các bệnh sinh-dục khỏi hẳn mà không có chi là nguy-hiểm cả.

Chỉ tại phòng thuốc PARAT Paris

Có gởi BÁN TẠI :

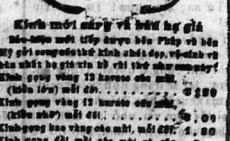
Hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

TONG-YUNE-TAI VING-KY

49, Phố hàng Ngang, Hanoi

Kính mới nhứt về kiểu lạ giá

Bảo-hộ một tiệm buôn Pháp và bên Mỹ gởi sang cho thứ kính nhứt đẹp, vệ-sinh và bền nhứt lạ giá rẻ hơn hết thảy các thứ như sau nầy :

Kính gọng vàng 12 karats cắt mài, (kiểu 1924) mỗi cái. . . . . 3$80
Kính gọng vàng 12 karats cắt mài, (kiểu nhứt) mỗi cái. 3, 00
Kính gọng bạc vàng cắt mài, mỗi cái. 1, 80
Kính gọng đồi mồi cắt mài và cẩn ngà, mỗi cái. 0, 80

Xin mời các ngài đến thăm tôi cho chúng tôi hân hạnh được giúp ích các ngài.

VỊ THUỐC KIẾN HIỆU

1) **Hoa-liễu-giải-độc-hoàn**, *thuốc nầy, vì các vị thiếu-niên đã nhiễn Ngải dâm dụng, nó chẳng những là trị bệnh lậu, còn có thể giải độc mọi chứng khác, mỗi chai 1 p. 00.*

2) **Thuốc-ho**, *ho hàn, ho nhiệt đều hợp dụng, ho nặng đến đâu, uống giá nửa chai khỏi ngay lập tức, mỗi lọ 0p. 30.*

3) **Thuốc-lị**, *bệnh lị thì lâm thứ, có đỏ, có trắng, hoặc vàng, hoặc huyết, hễ không có hiệu phát lý trị, thực để hai người, thứ thuốc nầy có thể trị các chứng lị, mỗi chai 0 p. 30.*

4) **Bạch-đới-hoàn**, *chuyên-trị đàn bà tiểu-tiện ra huyết, bạch đới thường tràn, mỗi chai 1 p. 00.*

Trong hiệu tác nào cũng có thầy thuốc ai hỏi điều gì xin trả lời ngay.

Quí-khách ở xa chiếu-cố cho, xin gửi tiền trước, và tiền cước mỗi đồng thêm 0 p. 20, từ 1 p. 00 trở lên miễn gửi hàn.

SIOU-HANG-LAM

108, phố hàng Buồm, Hanoi

Thuốc thut PARAT

Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, và hợp phép.

RẤT CÔNG-HIỆU

Giá bán 1$10

Chỉ tại phòng thuốc PARAT, Paris

Có gởi bán tại Hà-nội

HIỆU BÀO-CHẾ

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Cái sức khỏe của đàn-bà và cái bệnh đau lưng

Đàn-bà con gái lúc tuổi nhỏ tên, thường hay vàng da, sưu yếu, đau tim, đau gan, nhức đầu, nhứt là hoặt sáng lúc thức dậy. Người lúc ấy, lại còn lúc khi sinh-sản, lại thường yếu mệt, đau thớ thịt, nặng mi mắt, nặng bàn chân. Sau cùng đàn-bà lại còn lúc trở về già, hay mắc những bệnh như tu-huyết, trong một, nặng chân.

Trong những lúc ấy, đàn-bà muốn cho khỏi đau đủ thì nên giữ gìn bộ thận, mà lúc nào cũng phải giữ gìn bộ thận vì các bệnh của đàn-bà phần nhiều là bởi thận yếu đau mà ở uống chất bẩn, và nước acida uriques trong máu.

Trong khi ấy thuốc Pilules Pastor rất công-hiệu, nó trong những khi đau thận, đau xương cốt, tương mất ca chân, tiểu tiện đục và có cặn, vân vân, đàng công tắt lắm. Các thuốc Pastor bán tại số 35, 51 Ferdinand, Paris 17

Hàng bào-chế nào cũng có bán

THUỐC CHỮA BỆNH THƯƠNG GÂN

Ai mà làm lụng một nhọc thái quá, cả động nặng nề, buồn rầu nghĩ ngợi thì thường hay mắc phải bệnh thương gân, khi đã bị bệnh thì đêm không ngủ được, chẳng còn gì nguy hiểm cho bằng là không ngủ được, mà nhứt là ở các xứ nóng thì lại càng phải nghĩ ngợi. Nếu không thì mỗi buổi sáng giấy thấy trong mình mỏi nhọc, không làm gì được.

Thuốc *Neurinase* là của một viên học-sinh cũ ở viện *Pasteur* thành Ba-lê tìm ra. Thuốc nầy làm cho gân cốt bình yên và ngủ được êm đềm, lại thêm bổ, bổ.

Người già hễ trẻ uống đều được cả.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán rẻ.

205

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酷補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*

Ong **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán **2$40** một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每時各客班每各班沒喊鐘欺睏精

Bán tại : Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

2099 *31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi*

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET

là một vị thuốc không có pha chế chi hết mà mỗi hoàn 0,50 centigr. ấy uống từ 3 đến 6 hoàn trong 24 giờ là

TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẮT-LÉO VÀ GÂN-CỐT

Ở THUỘC PHÁP

Trữ tại : 6, Rue de Pas-de-la-Mule, PARIS — Ở PHÁP QUỐC LẠI

Cũng có bán tại : Paris, pr CHASSAGNE, Phm.-Rédacteur, L. BOURGUIGNON, Phm., và các hiệu bào-chế khác.

MỰC HIỆU **JOLY** TỐT HƠN Các thứ mực

2050 PACHOD Frères & Cie Lyon

THUẬN-THÀNH

SOTTIER - CHAPELIER

HANOI — 7, Rue des Cuirasses, 7 — HANOI

Bán-hiệu mới in xong Catalogue 1924, nhiều kiểu đẹp, xin mời các Quí-khách chiếu-cố.

Chủ-hiệu : NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính-mời

NÊN LẠI HIỆU QUEN !

Hiệu chúng tôi lâm khăn xếp đã lâu năm vẫn được nhiều quí-khách tin dùng, nên phải một ngày một gắng sức làm cho được vừa ý quí-khách.

Khăn bán-hiệu làm bằng lượt và nhiều thứ lắm ; vải lót trong khăn đã có riêng một thứ vải tốt hơn các thứ vải sơn. Vậy bán-hiệu có nhời kính cáo để quí-khách muốn đàng xin quá bộ lại xem, hoặc do đâu cho đúng bằng cái giấy bỏ vào trong thư gửi cho bán-hiệu. Hàng xin gửi lĩnh-hóa giao-ngân.

LAN-PHƯƠNG N° 79, *Rue de la Soie, Hanoi* 2110

Mới đến các mẫu mũ đội mùa rét

NĂM 1924-25

Có hơn **50** kiểu mũ mới khá nhanh, thật đẹp và thật tốt, các ngài nên lại xem ngay mà chọn, vì là một dịp ít có, chớ nên để chậm mà hết mất.

CHAPEAUX DE FEUTRE { POILS, LAINES, VELOURS

CASQUETTES FANTAISIES POUR TOUS SPORTS

CASQUETTES CHAUFFEURS

BÉRETS MATELOTS ET ENFANTS

PARAPLUIES POUR HOMMES

HAI-CHINH

FABRIQUE DE CASQUES INSOLAIRE EN LIÈGE

74-76, *Rue du Pont-en-Bois*, 74-76

2063 HANOI

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lần mua vé thì giá 20 quan, rồi thì đóng làm 25 tháng mỗi tháng là mười quan. Nếp tiền lần nầy, tiền được ngay nếu vé, riêng mình số quyền số-hòa, hễ vé trúng số thì được cả tiền. Mình chỉ chịu vốn đánh đến một tí, thật nếu như không ngờ đến, mà đã được ba cái số, lại được cả quyền số-hòa mười cái vé tất quý có sinh lợi-tức.

Và Crédit National mỗi năm làm hội đủ cả bốn vé số là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre

mỗi lần rút số có :

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
5 lô.	50.000 quan

Tiền rút số tăm kỳ trong một năm cộng là 28 triệu quan

Như vậy rất nó cũng để tráng lắm

Muốn cho các ngài rõ số lợi, nếu gởi 20 quan cho ông chủ-nhiệm nhé :

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc mua vé cũng theo như bản lượt ngày 19 Mars 1906, coi nhà mua có thuyết rõ điều chắc chắn

Với **10** quan, sẽ được

100.000 quan

Muốn như vậy, nên mua một phiếu

CRÉDIT FONCIER 1912

Lần mua phiếu phải giả 10 quan, rồi mỗi tháng đóng 10 quan.

Góp tiền lần đầu tiên được quyền số-hòa cái vé, vì hễ vé trúng số được thêm số Lời.

Mỗi tháng cứ ngày 22 thì rút số — Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số

Góp tiền lần được ngay cái vé số, vì được dự tất cả các cuộc rút số chi cho đến khi vé trúng số mới thôi. Cho vé *Crédit Foncier de France* được 3 % lợi tức.

MỖI LẦN RÚT SỐ, CÓ :

1 lô.	100.000 quan	12 lô.	1.000 quan
1 lô.	10.000 quan	100 lô.	500 quan

Cứ danh-hiệu và số tiền góp kỳ thứ nhất là 10 quan.

của Comptoir Colonial de Crédit à Marseille, 178, Boulevard Perier

Imprimerie du Trung-Bắc Tân-Văn